Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Fjerde Afdeling)

19. september 2019*

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 49 TEUF – etableringsfrihed – selvstændig erhvervsvirksomhed – statsborger i en medlemsstat, der er ophørt med at udøve selvstændig erhvervsvirksomhed som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af fødslen – bibeholdelse af status som selvstændig erhvervsdrivende«

I sag C-544/18,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (appeldomstol (afdelingen for forvaltningsretlige sager), Det Forenede Kongerige)) ved afgørelse af 7. august 2018, indgået til Domstolen den 20. august 2018, i sagen:

Her Majesty's Revenue and Customs

mod

Henrika Dakneviciute,

har

DOMSTOLEN (Fjerde Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Vilaras (refererende dommer), og dommerne K. Jürimäe, D. Šváby, S. Rodin og N. Piçarra,

generaladvokat: G. Pitruzzella,

justitssekretær: fuldmægtig C. Strömholm,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 5. juni 2019,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Henrika Dakneviciute ved advocate T. Holdcroft og barristers D. Rutledge og A. Berry,

– Det Forenede Kongeriges regering ved S. Brandon og Z. Lavery, som befuldmægtigede, bistået af barrister G. Ward,

– Europa-Kommissionen ved E. Montaguti, L. Armati og J. Tomkin, som befuldmægtigede,

* Processprog: engelsk.

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 49 TEUF.

2 Anmodningen er fremsat i forbindelse med en tvist mellem Her Majesty's Revenue and Customs (told- og skatteforvaltningen, Det Forenede Kongerige) og Henrika Dakneviciute angående told- og skatteforvaltningens afslag på at tildele Henrika Dakneviciute en ugentlig børneydelse.

Retsforskrifter

EU-retten

Direktiv 2004/38/EF

3 Artikel 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT 2004, L 158, s. 77, berigtiget i EUT 2004, L 229, s. 35) har følgende ordlyd:

»I dette direktiv fastlægges:

a) betingelserne for udøvelse af retten til fri bevægelighed og ophold i medlemsstaterne for unionsborgere og deres familiemedlemmer.«

4 I direktivets artikel 7 med overskriften »Retten til ophold i mere end tre måneder« bestemmes i stk. 1 og 3:

»1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis den pågældende:

a) er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten […]

[…]

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra a), bevarer en unionsborger, der ikke længere er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, sin status som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, hvis den pågældende:

a) er midlertidig uarbejdsdygtig som følge af sygdom eller ulykke

b) er uforskyldt arbejdsløs efter at have haft lønnet beskæftigelse i mere end et år, og dette er behørigt konstateret, og vedkommende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende

c) er uforskyldt arbejdsløs efter udløbet af en tidsbegrænset ansættelseskontrakt af mindre end et års varighed eller uforskyldt har mistet sit arbejde i løbet af de første tolv måneder, og dette er behørigt konstateret, og den pågældende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. I det tilfælde bevarer den pågældende sin status som arbejdstager i mindst seks måneder

[…]«

5 I nævnte direktivs artikel 16, stk. 1 og 3, bestemmes:

»1. Unionsborgere, der lovligt har haft ophold fem år i træk i værtsmedlemsstaten, har ret til tidsubegrænset ophold på dens område. […]

[…]

3. Opholdets uafbrudte karakter berøres ikke af midlertidige fravær, der ikke tilsammen overstiger seks måneder om året, og heller ikke af fravær af længere varighed på grund af værnepligt, eller af ét fravær på højst tolv på hinanden følgende måneder af vægtige grunde som f.eks. graviditet og fødsel, alvorlig sygdom, studier eller erhvervsuddannelse eller udstationering på en anden medlemsstats område eller i et tredjeland.«

Direktiv 2010/41/EU

6 18. betragtning til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/41/EU af 7. juli 2010 om anvendelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder i selvstændige erhverv og om ophævelse af Rådets direktiv 86/613/EØF (EUT 2010, L 180, s. 1) har følgende ordlyd:

»Gravide selvstændige erhvervsdrivendes […] økonomiske og fysiske sårbarhed gør det nødvendigt at give dem ret til barselsydelser […]«

7 Direktivets artikel 8, stk. 1, bestemmer:

»Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at kvindelige selvstændige erhvervsdrivende […] i overensstemmelse med den nationale lovgivning tildeles en tilstrækkelig barselsydelse, der tillader afbrydelse af deres erhvervsaktivitet som følge af graviditet eller moderskab i mindst 14 uger.«

Det Forenede Kongeriges ret

Bekendtgørelse af 2006 om immigration (Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)

8 Regulation 14(1) i Immigration (European Economic Area) Regulations 2006 (bekendtgørelse af 2006 om immigration (Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde)) i den affattelse, der finder anvendelse på omstændighederne i hovedsagen, gav enhver »kvalificeret person« ret til ophold i mere end tre måneder i Det Forenede Kongerige.

9 I henhold til bekendtgørelsens regulation 6(1)(b) og (c) omfattede begrebet »kvalificeret person« både arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende.

10 Denne bekendtgørelses regulation 6(2) bestemte, at status som »arbejdstager« opretholdes for en person, der midlertidigt er ude af stand til at arbejde som følge af sygdom eller ulykke, og (under visse betingelser) for en person, der er ufrivilligt arbejdsløs eller frivilligt er ophørt med at arbejde og har genoptaget en erhvervsuddannelse i tilknytning til sin tidligere beskæftigelse.

11 Hvad angår status som »selvstændig erhvervsdrivende« fastsatte samme bekendtgørelses regulation 6(3), at denne status opretholdes, hvis den pågældende midlertidigt er ude af stand til at arbejde som følge af sygdom eller ulykke.

Lov af 1992 om sociale sikringsbidrag og -ydelser

12 Det bestemmes i section 146(2) i Social Security Contributions and Benefits Act 1992 (lov af 1992 om sociale sikringsbidrag og -ydelser):

»2) Ingen har ret til udbetaling af en ugentlig børneydelse, medmindre vedkommende befinder sig i Storbritannien i løbet af den pågældende uge.

3) Der kan fastlægges omstændigheder, hvorunder enhver person i henseende til subsection […] (2) skal behandles, som om vedkommende befandt sig, eller ikke befandt sig, i Storbritannien.«

Generel bekendtgørelse af 2006 om børneydelse

13 Regulation 23(4) i Child Benefit (General) Regulations 2006 (generel bekendtgørelse af 2006 om børneydelse) fastsætter:

»En person skal behandles, som om vedkommende ikke befinder sig i Storbritannien, med henblik på anvendelsen af section 146(2) i [lov af 1992 om sociale sikringsbidrag og -ydelser], når vedkommende indgiver en ansøgning om børneydelse den 1. maj 2004 eller senere, og

a) hvis vedkommende ikke har ret til at opholde sig i Det Forenede Kongerige; […]«

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

14 Henrika Dakneviciute er litauisk statsborger og havde siden 2011 haft beskæftigelse i Det Forenede Kongerige som arbejdstager med natarbejde. Da hun i december 2013 fandt ud af, at hun var gravid, besluttede hun at drive selvstændig erhvervsvirksomhed som skønhedsterapeut fra den 25. december 2013.

15 Fra den 11. maj 2014 modtog hun barselsydelse. Hendes barn blev født den 8. august 2014.

16 Efter en periode uden beskæftigelse fra den 22. juli 2014 til slutningen af oktober 2014 fortsatte Henrika Dakneviciute med at arbejde som selvstændig skønhedsterapeut med en marginal aktivitet, indtil hun helt ophørte med denne beskæftigelse, idet indkomsten herfra var blevet utilstrækkelig. Herefter ansøgte hun den 10. februar 2015 om ydelse til arbejdssøgende, før hun i april 2015 genoptog sin beskæftigelse som arbejdstager.

17 I mellemtiden ansøgte Henrika Dakneviciute den 27. august 2014 om børneydelse. Ved afgørelse af 1. februar 2015 blev der givet afslag på ansøgningen, fordi hun i henhold til gældende national lovgivning ikke havde den fornødne opholdsret til at opfylde betingelserne for at være berettiget til denne socialsikringsydelse.

18 Denne afgørelse blev annulleret den 29. september 2015 af First-tier Tribunal (ret i første instans, Det Forenede Kongerige). Told- og skatteforvaltningen, som administrerer børneydelserne, opnåede derefter tilladelse til at iværksætte appel af denne dom ved den forelæggende ret, Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (appeldomstol (afdelingen for forvaltningsretlige sager), Det Forenede Kongerige)).

19 Ved mellemafgørelse af 12. januar 2017 annullerede den forelæggende ret dommen fra First-tier Tribunal (ret i første instans), idet den var behæftet med en retlig fejl. Den forelæggende ret fandt således, at den erhvervsaktivitet, som Henrika Dakneviciute havde udøvet fra den 22. juli 2014 til den 9. februar 2015 havde været marginal, hvorfor hun var ophørt med at være erhvervsaktiv i denne periode. Ifølge den forelæggende ret er det ikke omtvistet, at grunden til, at Henrika Dakneviciute ophørte med enhver erhvervsaktivitet, var de fysiske begrænsninger i forbindelse med hendes graviditets sene stadier og eftervirkningerne af fødslen, og at hendes tilbagevenden til en erhvervsaktivitet, først som arbejdssøgende og derefter ved lønnet beskæftigelse, fandt sted inden for en rimelig tid efter barnets fødsel.

20 Den forelæggende ret har henvist til, at Domstolen i dom af 19. juni 2014, Saint-Prix (C-507/12, EU:C:2014:2007), fastslog, at en kvinde, som ophører med at arbejde eller med at søge arbejde som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af en fødsel, bevarer sin status som »arbejdstager« som omhandlet i artikel 45 TEUF, forudsat at hun genoptager sit arbejde eller finder et andet arbejde inden for en rimelig tid efter barnets fødsel, men retten er i tvivl om, hvorvidt denne løsning kan overføres til personer, der har udøvet den frie etableringsret i medfør af artikel 49 TEUF.

21 I denne forbindelse har den forelæggende ret oplyst, at hovedsagens parter efter afsigelsen af dom af 20. december 2017, Gusa (C-442/16, EU:C:2017:1004), afgav yderligere indlæg, hvori de gjorde modstridende synspunkter gældende med hensyn til, om løsningen i denne dom skal anvendes på den foreliggende sag. Ifølge told- og skatteforvaltningen kan denne løsning ikke overføres til den i hovedsagen omhandlede situation, eftersom en selvstændig erhvervsdrivende ikke er forpligtet til at udføre arbejdet personligt og har mulighed for at fortsætte sit selvstændige erhverv på anden vis, f.eks. ved at lade en anden træde i sit sted. Ifølge Henrika Dakneviciute underbygger bemærkningerne i præmis 36, 40 og 44 i dom af 20. december 2017, Gusa (C-442/16, EU:C:2017:1004), derimod den opfattelse, at den fortolkning af EU-retten, som følger af dom af 19. juni 2014, Saint-Prix (C-507/12, EU:C:2014:2007), kan overføres til personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed.

22 På denne baggrund har Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (appeldomstol (afdelingen for forvaltningsretlige sager)) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Under omstændigheder, hvor en unionsborger, som er statsborger i en medlemsstat,

1) opholder sig i en anden medlemsstat (værtsmedlemsstaten)

2) har drevet virksomhed som selvstændig erhvervsdrivende som omhandlet i artikel 49 TEUF i værtsmedlemsstaten

3) blev betalt en barselsydelse fra maj 2014 (det tidspunkt, hvorfra hun anså sig selv for i mindre grad at være i stand til at arbejde grundet graviditet)

4) anses for at være ophørt med at udøve ægte og reel selvstændig erhvervsvirksomhed fra juli 2014

5) fødte i august 2014

6) ikke er vendt tilbage til at udøve ægte og reel selvstændig erhvervsvirksomhed i perioden efter fødslen, og før hun ansøgte om ydelse til arbejdssøgende som arbejdssøgende i februar 2015,

skal artikel 49 TEUF da […] fortolkes således, at en sådan person, som er ophørt med selvstændig erhvervsvirksomhed under omstændigheder, hvor der er fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af en fødsel, bevarer sin status som selvstændig erhvervsdrivende som omhandlet i denne artikel, forudsat at hun vender tilbage til at udøve økonomisk virksomhed eller finder arbejde inden for en rimelig tid efter sit barns fødsel?«

Det præjudicielle spørgsmål

23 Den forelæggende ret ønsker med sit spørgsmål nærmere bestemt oplyst, om artikel 49 TEUF skal fortolkes således, at en kvinde, som ophører med selvstændig erhvervsvirksomhed som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af en fødsel, bevarer sin status som selvstændig erhvervsdrivende, forudsat at hun genoptager denne erhvervsvirksomhed eller finder anden selvstændig eller lønnet beskæftigelse inden for en rimelig tid efter barnets fødsel.

24 Indledningsvis bemærkes, at det med henblik på at fastslå, om Henrika Dakneviciute i det foreliggende tilfælde har ret til den børneydelse, der er fastsat ved generel bekendtgørelse af 2006 om børneydelse, er nødvendigt for den forelæggende ret at få afklaret, om Henrika Dakneviciute i medfør af EU-retten havde ret til ophold i Det Forenede Kongerige i den periode fra den 22. juli 2014 til den 9. februar 2015, hvor hun ifølge de faktiske omstændigheder, som den forelæggende ret har lagt til grund, ophørte med og dernæst genoptog en marginal selvstændig erhvervsvirksomhed som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med sin graviditets sene stadier og eftervirkningerne af fødslen.

25 I denne forbindelse bemærkes, at direktiv 2004/38 udgør én samlet retsakt, der kodificerer og ændrer de tidligere EU-retlige instrumenter for at lette udøvelsen af unionsborgeres grundlæggende og individuelle ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (jf. i denne retning dom af 19.6.2014, Saint-Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 25 og den deri nævnte retspraksis).

26 Det fremgår således af artikel 1, litra a), i direktiv 2004/38, at sidstnævnte tilsigter at præcisere betingelserne for udøvelsen af nævnte ret, herunder for så vidt angår ophold på mere end tre måneder, bl.a. betingelsen i dette direktivs artikel 7, stk. 1, litra a). Ifølge denne betingelse skal unionsborgere have status som arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten (dom af 19.6.2014, Saint-Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 26).

27 Domstolen har imidlertid fastslået, at artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38, som præciserer de tilfælde, hvori en unionsborger, der ikke længere er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, ikke desto mindre bevarer denne status samt den tilsvarende opholdsret, ikke omfatter den situation, hvor en kvinde midlertidigt ophører med at arbejde som følge af en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af en fødsel (jf. i denne retning dom af 19.6.2014, Saint-Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 30).

28 Domstolen har dog også fundet, at artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 ikke udtømmende opregner de omstændigheder, hvorunder en unionsborger, der ikke længere er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten, ikke desto mindre bevarer sin status som arbejdstager med henblik på anvendelsen af artikel 7, stk. 1, litra a), og dermed den opholdsret, som følger af denne status (dom af 11.4.2019, Tarola, C-483/17, EU:C:2019:309, præmis 26 og den deri nævnte retspraksis).

29 Domstolen har navnlig fastslået, at den omstændighed, at de fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og de umiddelbare eftervirkninger af en fødsel tvinger en kvinde til at ophøre med at udøve lønnet beskæftigelse i den periode, som er nødvendig for hendes rekonvalescens, principielt ikke kan fratage denne person hendes status som »arbejdstager« som omhandlet i artikel 45 TEUF. Den omstændighed, at en sådan person rent faktisk ikke har været til stede på værtsmedlemsstatens arbejdsmarked i nogle måneder, indebærer nemlig ikke, at denne

person er ophørt med at være tilknyttet dette arbejdsmarked i denne periode, forudsat at hun genoptager sit arbejde eller finder et andet arbejde inden for en rimelig frist efter fødslen (dom af 19.6.2014, Saint-Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 40 og 41).

30 I den foreliggende sag ønsker den forelæggende ret afklaret, om den i den foregående præmis nævnte fortolkning, som blev anlagt i en situation, der var omfattet af artikel 45 TEUF, kan overføres til det tilfælde, hvor en person driver selvstændig erhvervsvirksomhed i henhold til artikel 49 TEUF.

31 I så henseende bemærkes, at Domstolen har fastslået, at artikel 45 EF og 49 EF yder samme retsbeskyttelse, hvorfor det er uden betydning, hvorledes man retligt kvalificerer vedkommendes erhvervsaktivitet (jf. i denne retning dom af 5.2.1991, Roux, C-363/89, EU:C:1991:41, præmis 23).

32 Det følger således af Domstolens faste praksis, at alle traktatbestemmelserne om den frie bevægelighed for personer skal gøre det lettere for unionsborgerne at udøve erhvervsmæssig beskæftigelse af enhver art på hele Unionens område, og at disse bestemmelser indeholder et forbud mod foranstaltninger, som kan stille disse borgere ringere, såfremt de ønsker at udøve beskæftigelse på en anden medlemsstats område (dom af 20.12.2017, Simma Federspiel, C-419/16, EU:C:2017:997, præmis 35 og den deri nævnte retspraksis).

33 En unionsborger ville blive afholdt fra at udøve sin ret til fri bevægelighed, hvis hun i det tilfælde, hvor hun var gravid i værtsmedlemsstaten og af denne grund opgav sin selvstændige erhvervsvirksomhed, uanset om det kun var for en kort periode, risikerede at miste sin status som selvstændig erhvervsdrivende i denne medlemsstat (jf. analogt dom af 19.6.2014, Saint-Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 44).

34 Det følger heraf, at en kvinde, som befinder sig i den situation, der er omhandlet i denne doms præmis 29, under de samme omstændigheder bør kunne bevare sin status som selvstændig erhvervsdrivende i henhold til artikel 49 TEUF.

35 Domstolen har i øvrigt anerkendt, at personer, der udøver lønnet beskæftigelse, og personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, befinder sig i sammenlignelige sårbare situationer, når de er nødsaget til at ophøre med deres erhvervsaktivitet, og de må derfor ikke forskelsbehandles for så vidt angår muligheden for at bevare deres opholdsret i værtsmedlemsstaten (jf. i denne retning dom af 20.12.2017, Gusa, C-442/16, EU:C:2017:1004, præmis 42 og 43).

36 Kvinder, der bliver gravide, befinder sig i sammenlignelige sårbare situationer, uanset om de udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig erhvervsvirksomhed.

37 I denne forbindelse har EU-lovgiver i 18. betragtning til direktiv 2010/41 udtrykkeligt anerkendt gravide selvstændige erhvervsdrivendes økonomiske og fysiske sårbarhed. Dette direktivs artikel 8, stk. 1, pålægger derfor også medlemsstaterne at træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at kvindelige selvstændige erhvervsdrivende tildeles en tilstrækkelig barselsydelse, der tillader afbrydelse af deres erhvervsaktivitet som følge af graviditet eller moderskab på vilkår svarende til dem, der gælder for kvindelige arbejdstagere.

38 Det argument, som told- og skatteforvaltningen fremførte for den forelæggende ret, og som Det Forenede Kongeriges regering gentog i retsmødet for Domstolen – og som kan sammenfattes således, at en kvinde, der som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med hendes graviditets sene stadier og fødslen ikke personligt kan udøve selvstændig erhvervsvirksomhed, midlertidigt vil kunne lade en anden person udøve denne virksomhed i sit sted – kan ikke føre til et andet resultat. Det kan således ikke formodes, at det altid vil være muligt at få en stedfortræder, navnlig når den pågældende virksomhed indebærer en personlig relation eller et tillidsforhold til klienterne.

39 Det følger heraf, at en kvinde, som er ophørt med selvstændig erhvervsvirksomhed som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med hendes graviditets sene stadier og eftervirkningerne af fødslen, hvad angår muligheden for at bevare sin opholdsret i værtsmedlemsstaten, ikke må udsættes for en behandling, der er forskellig fra den, som en kvindelig arbejdstager i en sammenlignelig situation udsættes for.

40 De foregående betragtninger underbygges desuden af bestemmelserne i artikel 16, stk. 3, i direktiv 2004/38. Eftersom et fravær begrundet i en vigtig begivenhed som graviditet og fødsel ikke påvirker den uafbrudte karakter af det ophold på fem år i værtsmedlemsstaten, som kræves med henblik på tildelingen af ret til tidsubegrænset ophold, kan fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af en fødsel, som tvinger en kvinde til midlertidigt at ophøre med at arbejde, så meget desto mere ikke medføre, at sidstnævnte mister sin status som selvstændig erhvervsdrivende (jf. analogt dom af 19.6.2014, Saint-Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 45 og 46).

41 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte præjudicielle spørgsmål besvares med, at artikel 49 TEUF skal fortolkes således, at en kvinde, som ophører med at drive selvstændig erhvervsvirksomhed som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af en fødsel, bevarer sin status som selvstændig erhvervsdrivende, forudsat at hun genoptager denne erhvervsvirksomhed eller finder anden selvstændig eller lønnet beskæftigelse inden for en rimelig tid efter barnets fødsel.

Sagsomkostninger

42 Da sagen i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra de nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Fjerde Afdeling) for ret:

Artikel 49 TEUF skal fortolkes således, at en kvinde, som ophører med at drive selvstændig erhvervsvirksomhed som følge af fysiske begrænsninger i forbindelse med en graviditets sene stadier og eftervirkningerne af en fødsel, bevarer sin status som selvstændig erhvervsdrivende, forudsat at hun genoptager denne erhvervsvirksomhed eller finder anden selvstændig eller lønnet beskæftigelse inden for en rimelig tid efter barnets fødsel.

Underskrifter